

THỰC TRẠNG HỨNG THÚ HỌC TIẾNG ANH CỦA HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ BIỂU HIỆN QUA CẢM XÚC

ThS. Nguyễn Xuân Long

Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Quốc gia Hà Nội.

TÓM TẮT

Nghiên cứu trên 691 học sinh trung học cơ sở tại 4 trường ở 2 tỉnh thành phố Hà Nội và Vĩnh Phúc cho thấy hơn một nửa số học sinh trung học cơ sở (53,8%) học tiếng Anh với niềm đam mê và thích thú, 18,9% học sinh khẳng định mình học tiếng Anh hoàn toàn không phải với niềm đam mê và thích thú. Có 33,9% học sinh chỉ học tiếng Anh một cách đối phó, ngược lại, có 33,5% học sinh có thời gian là học tiếng Anh. Học sinh nữ khao khát, khám phá tìm hiểu tiếng Anh hơn học sinh nam. Học sinh ở thành phố và học sinh ở Hà Nội say mê học tiếng Anh hơn so với học sinh nông thôn và học sinh Vĩnh Phúc. Học sinh Trường trung học cơ sở Khương Đình (nội thành Hà Nội) có mức độ cảm xúc khao khát, khám phá tìm hiểu tiếng Anh thể hiện mạnh hơn so với các Trường Xuân Thu (ngoại thành Hà Nội) và 2 Trường Vĩnh Yên, Thanh Trù của tỉnh Vĩnh Phúc.

Từ khóa: Học sinh trung học cơ sở; Hứng thú học tiếng Anh; Cảm xúc về việc học tiếng Anh.

Ngày nhận bài: 13/9/2012; Ngày duyệt đăng bài: 20/10/2012.

1. Đặt vấn đề

Tiếng Anh ngày nay đã trở thành công cụ làm việc và giao tiếp giữa tất cả những con người đương đại. Tuy nhiên, một thực tế ở rất nhiều quốc gia hiện nay vì những lý do khác nhau, việc học tiếng Anh còn là khó khăn đối với nhiều người học, thậm chí không ít học sinh đang ngồi trên ghế nhà trường còn có cảm giác chán ghét học tiếng Anh. Một trong những nguyên chính dẫn tới việc học tiếng Anh không hiệu quả là do người học không có hứng thú học tập.

Trong bài báo đăng trên Tạp chí Tâm lý học số 10/2012, chúng tôi đã tìm hiểu hứng thú học tiếng Anh của học sinh trung học cơ sở biểu hiện qua nhận thức của các em đối với môn học. Trong khuôn khổ của bài báo này, chúng tôi tiếp tục tìm hiểu hứng thú học tiếng Anh của học sinh trung học cơ sở biểu hiện qua cảm xúc.

2. Khách thể và phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu được thực hiện từ năm 2010 đến năm 2012 ở 2 thành phố Hà Nội và tỉnh Vĩnh Phúc, tại 4 trường nội và ngoại thành của 2 tỉnh thành nói trên, với 16 lớp và 691 học sinh tham gia trả lời bảng hỏi.

Các phương pháp chủ yếu trong nghiên cứu này là nghiên cứu văn bản, khảo sát bằng bảng hỏi, phỏng vấn sâu, thảo luận nhóm tập trung. Các kết quả khảo sát được xử lý bằng phần mềm thống kê SPSS phiên bản 13.0 dành cho các nghiên cứu khoa học xã hội để đảm bảo tính khách quan.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Mức độ yêu thích, say mê môn tiếng Anh qua việc khảo sát khám phá tìm hiểu tiếng Anh của học sinh trung học cơ sở

Kết quả nghiên cứu về sự yêu thích, say mê học tiếng Anh của học sinh được phản ánh qua bảng số liệu sau:

Bảng 1: Mức độ yêu thích, say mê môn học tiếng Anh qua việc khảo sát khám phá tìm hiểu tiếng Anh của học sinh trung học cơ sở (Số lượng 691 học sinh - Tỷ lệ %)

Các ý kiến	1	2	3	4	5	ĐTB	Thứ bậc
1. Em khảo sát được khám phá từ mới, tìm hiểu ý nghĩa và cách sử dụng từ mới trong tiếng Anh	4,6	9,8	28,7	28,7	28,2	3,66	2
2. Em khảo sát được khám phá ngữ pháp, cách sử dụng ngữ pháp tiếng Anh	4,3	8,8	25,6	33,3	27,9	3,72	1
3. Em khảo sát được khám phá, tìm hiểu khía cạnh văn hóa của tiếng Anh	4,1	13,3	30,1	27,6	24,9	3,56	4
4. Ở nhà, cứ có thời gian là em học tiếng Anh	11,9	22,0	32,7	20,0	13,5	3,01	6
5. Em học tiếng Anh mà không để bố mẹ, thầy cô phải nhắc nhở	8,2	10,9	31,3	26,0	23,6	3,46	5
6. Em học tiếng Anh với niềm đam mê và thích thú	6,5	12,4	27,2	23,7	30,1	3,58	3
Độ tin cậy = 0,87							

Ghi chú: Các phương án trả lời: 1. Hoàn toàn không đúng; 2. Phần lớn là không đúng; 3. Nửa đúng, nửa sai; 4. Phần lớn là đúng; 5. Hoàn toàn đúng.

Điểm thấp nhất = 1, điểm cao nhất = 5, điểm trung bình càng cao thì mức độ yêu thích, say mê môn học tiếng Anh càng cao.

Kết quả nghiên cứu của chúng tôi chỉ ra rằng, học sinh trung học cơ sở trong mẫu nghiên cứu đã có nhận thức đúng đắn về việc học tiếng Anh và về vị trí cũng như tầm quan trọng của tiếng Anh trong cuộc sống và học tập. Tuy nhiên, có nhận thức đúng thôi chưa đủ, học sinh còn phải biết đam mê học tập. Nếu không có niềm đam mê để dẫn đến tình trạng học sinh sẽ chán nản và có thể bỏ dở giữa chừng, nhất là với những khóa học không do nhà trường quản lý. Học tiếng Anh lại là một việc khó khăn đòi hỏi sự cố gắng và kiên trì nên cần sự đam mê hơn bao giờ hết.

Thực tiễn cho thấy, đa số những người học tiếng Anh đều mong muốn mình nói tiếng Anh thật tốt. Họ vô cùng thích thú với ý nghĩ rằng, mình sẽ có khả năng giao tiếp trôi chảy bằng tiếng Anh. Tuy nhiên, họ thường không mấy chú trọng đến quá trình học. Đối với nhiều người, việc học tiếng Anh chỉ mang tính hình thức (theo bạn bè, theo phong trào...) nên họ không thích khi phải học thực sự. Họ không tìm thấy niềm đam mê trong việc học tập. Đây chính là trở ngại đầu tiên và cũng là lớn nhất mà người học tiếng Anh phải đối mặt bởi một lẽ: người ta sẽ không thể nào học tốt tiếng Anh nếu như họ không có hứng thú với nó.

Kết quả cho thấy, có hơn một nửa số học sinh trung học cơ sở (53,8%) học tiếng Anh với niềm đam mê và thích thú (23,7% - chọn phương án phần lớn là đúng và 30,1% - hoàn toàn đúng), còn lại 27,2% số học sinh được hỏi đã do dự trong câu trả lời (nửa đúng - nửa sai) và 18,9% học sinh khẳng định mình không học tiếng Anh với niềm đam mê và thích thú (ĐTB = 3,58, xếp thứ 3/6 ý kiến).

Một trong những yếu tố quan trọng nhất của học tiếng Anh là phương pháp. Để có được vốn từ vựng nhất định, người học phải thật kiên trì, trừ khi họ có trí nhớ thật tốt. Bên cạnh đó, việc nắm chắc ngữ pháp tiếng Anh cũng là việc rất cần. Mặc dù luyện ngữ pháp không hẳn là cách tốt nhất để học tiếng Anh, nhưng vì ngữ pháp là "bộ khung" của ngôn ngữ. Vì thế, muốn đạt hiệu quả thì phải học để nắm vững các quy luật ngữ pháp trong tiếng Anh. Có lẽ hiểu được vấn đề này nên số đông học sinh (61,0%) khao khát được khám phá, cách sử dụng ngữ pháp tiếng Anh. Niềm khao khát đam mê này xếp thứ nhất trong số 6 ý kiến đánh giá mà nhà nghiên cứu đã đưa ra. Đây là cảm xúc mạnh rất đáng ghi nhận, song có thể cũng là một trong những yếu tố ảnh hưởng đến hứng thú học tiếng Anh của học sinh trung học cơ sở. Bởi vì, việc nắm vững cấu trúc ngữ pháp sẽ khó khăn hơn rất nhiều so với việc nhớ từ vựng. Khi học tiếng Anh, học sinh dễ ra cho mình mục đích phải nắm chắc ngữ pháp, nếu không đạt được dễ gây tâm lý chán nản. Muốn vậy, học ngữ pháp cần kết hợp hài hòa với việc khám phá, tìm hiểu ý nghĩa và cách sử dụng từ mới, cũng như tìm hiểu khía cạnh văn hóa của tiếng Anh để cho việc học ngôn ngữ này trở nên thú vị và hấp dẫn hơn. Chỉ khi việc học trở nên thú vị, bài học sẽ mau chóng được học sinh nắm vững, ít mất thời gian và công sức. Khao khát được khám phá từ mới, tìm

hiểu ý nghĩa và cách sử dụng từ mới cũng như khao khát được khám phá, tìm hiểu khía cạnh văn hóa của tiếng Anh cũng được học sinh quan tâm (xếp thứ 2 và thứ 4 trên 6 ý kiến).

Mặc dù đã có sự khao khát đam mê khám phá trong quá trình học tiếng Anh nhưng để thành công, học sinh phải yêu thích chính quá trình học của mình. Học sinh cần sử dụng thời gian học tiếng Anh như là thời gian để thư giãn, giải trí và có thể tập thói quen học tiếng Anh ở mọi lúc, mọi nơi. Đáng tiếc, nhiều học sinh vẫn chưa tận dụng được hết thời gian để học tiếng Anh. Có 33,9% học sinh chỉ học tiếng Anh một cách đối phó, ngược lại, có 33,5% học sinh cứ có thời gian là học tiếng Anh. Với 1/3 số học sinh không dành nhiều thời gian cho việc học tiếng Anh thì rất khó để có kết quả học tập như mong muốn.

Bảng 2: *Mức độ yêu thích, say mê môn học tiếng Anh qua việc khao khát khám phá tìm hiểu tiếng Anh của học sinh trung học cơ sở so sánh theo một số tiêu chí (Xét theo ĐTB - Kết quả T-test)*

Độ chênh lệch về ĐTB (d) giữa hai nhóm khách thể	Nam và nữ (d1)	Thành phố và nông thôn (d2)	Hà Nội và Vĩnh Phúc (d3)
Các ý kiến			
1. Em khao khát được khám phá từ mới, tìm hiểu ý nghĩa và cách sử dụng từ mới trong tiếng Anh		0,25**	
2. Em khao khát được khám phá ngữ pháp, cách sử dụng ngữ pháp tiếng Anh	-0,21**	0,33***	0,20**
3. Em khao khát được khám phá, tìm hiểu khía cạnh văn hóa của tiếng Anh	-0,17*	0,38***	0,34***
4. Ở nhà, cứ có thời gian là em học tiếng Anh			0,19*
5. Em học tiếng Anh mà không dễ bỏ me thấy cô phải nhắc nhở	-0,22**		0,22**
6. Em học tiếng Anh với niềm đam mê và thích thú	-0,31***		
ĐTB toàn thang đo	-0,19**	0,20**	0,19**

Ghi chú: Trên bảng chỉ hiển thị những giá trị có ý nghĩa về mặt thống kê với d^ khi $p < 0,05$; d^{**} khi $p < 0,01$ và d^{***} khi $p < 0,001$. P là hệ số khác biệt. Ghi chú này sử dụng cho cả các bảng 3, 4.*

So sánh học sinh giữa 2 giới thì học sinh nữ yêu thích, say mê môn tiếng Anh thể hiện qua việc khao khát khám phá tìm hiểu môn học này hơn học sinh

nam (độ chênh lệch về ĐTB của toàn thang đo nam - nữ = -0,19). Riêng ý kiến "Em học tiếng Anh với niềm đam mê và thích thú" ĐTB nữ cao hơn nam 0,31 - cao nhất trong những ý kiến đánh giá sự khác biệt có ý nghĩa thống kê - càng thể hiện mức độ yêu thích học tiếng Anh của học sinh nữ cao hơn so với học sinh nam. Phải chăng trong quá trình học tiếng Anh với việc phải nhớ nhiều từ mới, nhớ các cấu trúc ngữ pháp phức tạp... cần có sự chăm chỉ, cần cù, chịu khó, mà đây là những đặc trưng chủ yếu ở nữ giới. Do vậy mà các em nữ say mê học tiếng Anh hơn các em nam.

Xét theo địa bàn sinh sống, học sinh thành phố yêu thích, say mê học tiếng Anh hơn so với học sinh nông thôn (ĐTB thành phố lớn hơn nông thôn 0,20). Trong 3 ý kiến đánh giá sự khác biệt có ý nghĩa thì học sinh thành phố khao khát khám phá tìm hiểu khía cạnh văn hóa của tiếng Anh có độ lệch về ĐTB cao nhất (0,38). Điều đó cho thấy, khát khao này thể hiện mạnh nhất ở học sinh thành phố. Tại sao học sinh thành phố lại khao khát khám phá tìm hiểu khía cạnh văn hóa của tiếng Anh hơn so với những ý kiến đánh giá khác trong bảng hỏi và so với học sinh nông thôn? Có thể lý giải trong xu hướng toàn cầu hóa hiện nay, khi mà điều kiện kinh tế của một bộ phận người dân đã và đang được cải thiện, xu hướng cho con học tiếng Anh để sau này đi du học hoặc có việc làm với mức thu nhập cao ngày càng được mở rộng. Việc tìm hiểu các khía cạnh văn hóa của tiếng Anh cũng một phần đáp ứng cho xu hướng này. Hơn nữa, những gia đình có điều kiện kinh tế khá giả chủ yếu tập trung ở thành phố nhiều hơn nông thôn. Do đó, điều kiện kinh tế để có thể cho con học tiếng Anh, tìm hiểu nền văn hóa Anh của các gia đình ở thành phố nhiều hơn sẽ tốt hơn so với ở nông thôn.

Bảng 3: Mức độ yêu thích, say mê môn học tiếng Anh qua việc khao khát khám phá tìm hiểu tiếng Anh của học sinh trung học cơ sở so sánh theo khối lớp (Xét theo ĐTB - Kết quả One- Way Anova)

Các ý kiến	Lớp (I)	Lớp (J)	Độ chênh lệch về ĐTB giữa I và J (d)
Em khao khát được khám phá từ mới, tìm hiểu ý nghĩa và cách sử dụng từ mới trong tiếng Anh	Lớp 6	Lớp 7	0,39***
		Lớp 8	0,64***
		Lớp 9	1,11***
	Lớp 7	Lớp 8	0,24*
		Lớp 9	0,71***
	Lớp 8	Lớp 9	0,47***
Em khao khát được khám phá ngữ pháp, cách sử dụng ngữ pháp tiếng Anh	Lớp 6	Lớp 7	0,23*
		Lớp 8	0,48***
		Lớp 9	0,84***

	Lớp 7	Lớp 8	0,24*
		Lớp 9	0,60***
	Lớp 8	Lớp 9	0,36**
Em khao khát được khám phá, tìm hiểu khía cạnh văn hóa của tiếng Anh	Lớp 6	Lớp 7	
		Lớp 8	0,48***
		Lớp 9	0,55***
	Lớp 7	Lớp 8	0,41***
		Lớp 9	0,49***
	Lớp 8	Lớp 9	
Ở nhà, cứ có thời gian là em học tiếng Anh	Lớp 6	Lớp 7	0,46***
		Lớp 8	0,76***
		Lớp 9	1,30***
	Lớp 7	Lớp 8	0,30**
		Lớp 9	0,84***
	Lớp 8	Lớp 9	0,53***
Em học tiếng Anh mà không để bố mẹ, thầy cô phải nhắc nhở	Lớp 6	Lớp 7	0,41***
		Lớp 8	0,81***
		Lớp 9	1,18***
	Lớp 7	Lớp 8	0,39***
		Lớp 9	0,77***
	Lớp 8	Lớp 9	0,37**
Em học tiếng Anh với niềm đam mê và thích thú	Lớp 6	Lớp 7	0,38***
		Lớp 8	0,62***
		Lớp 9	1,17***
	Lớp 7	Lớp 8	0,23*
		Lớp 9	0,78***
	Lớp 8	Lớp 9	0,54***

Vấn đề trên một lần nữa lại được khẳng định thông qua việc so sánh giữa học sinh Hà Nội với học sinh Vĩnh Phúc. Trong 4 ý kiến đánh giá sự khác biệt có ý nghĩa thì học sinh Hà Nội khao khát đam mê tìm hiểu khía cạnh văn hóa của tiếng Anh cao hơn so với học sinh Vĩnh Phúc và cao nhất trong 4 ý kiến đánh giá (độ lệch ĐTB = 0,34).

So sánh theo các khối lớp cho thấy, học sinh khối lớp 6 yêu thích, say mê môn học tiếng Anh thể hiện qua việc khao khát khám phá tìm hiểu tiếng Anh nhiều hơn so với học sinh các khối lớp trên, đặc biệt là cao hơn hẳn so với khối lớp 9 (độ chênh lệch về ĐTB giữa lớp 6 và lớp 9 lần lượt ở 6 ý kiến là 1,11;

0,84; 0,55; 1,30; 1,18; 1,17). Kết quả này phù hợp với kết quả đã đăng ở Tạp chí Tâm lý học số 10/2012 khi học sinh lớp 6 thể hiện hứng thú học tiếng Anh thông qua nhận thức cao hơn hẳn so với học sinh lớp 9. Do vậy, việc học sinh lớp 6 yêu thích, say mê học tiếng Anh hơn học sinh lớp 9 là hoàn toàn hợp lý.

Chỉ duy nhất việc khao khát được khám phá, tìm hiểu khía cạnh văn hóa của tiếng Anh giữa khối 6 và khối 7, giữa khối 8 và khối 9 là không có sự khác biệt. Các ý kiến còn lại theo thứ tự đánh giá của học sinh giữa các khối lớp kế tiếp nhau sự khác biệt tuy có ý nghĩa thống kê, nhưng độ chênh lệch không nhiều.

Bảng 4: Mức độ yêu thích, say mê môn học tiếng Anh của học sinh trung học cơ sở so sánh theo trường (Xét theo ĐTB - Kết quả One- Way Anova)

Các ý kiến	Trường (I)	Trường (J)	Độ chênh lệch về ĐTB giữa I và J (d)
Em khao khát được khám phá từ mới, tìm hiểu ý nghĩa và cách sử dụng từ mới trong tiếng Anh	Khuong Đình	Xuân Thu	0,23*
		Vĩnh Yên	0,45***
		Thanh Trì	0,28**
	Xuân Thu	Vĩnh Yên	
		Thanh Trì	
	Vĩnh Yên	Thanh Trì	
Em khao khát được khám phá ngữ pháp, cách sử dụng ngữ pháp tiếng Anh	Khuong Đình	Xuân Thu	0,38***
		Vĩnh Yên	0,51***
		Thanh Trì	0,55***
	Xuân Thu	Vĩnh Yên	
		Thanh Trì	
	Vĩnh Yên	Thanh Trì	
Em khao khát được khám phá, tìm hiểu khía cạnh văn hóa của tiếng Anh	Khuong Đình	Xuân Thu	0,50***
		Vĩnh Yên	0,54***
		Thanh Trì	0,74***
	Xuân Thu	Vĩnh Yên	
		Thanh Trì	0,23*
	Vĩnh Yên	Thanh Trì	
Ở nhà, cứ có thời gian là em học tiếng Anh	Khuong Đình	Xuân Thu	0,51***
		Vĩnh Yên	0,48***
		Thanh Trì	0,35**
	Xuân Thu	Vĩnh Yên	
		Thanh Trì	
	Vĩnh Yên	Thanh Trì	

Em học tiếng Anh mà không để bố mẹ, thầy cô phải nhắc nhở	Khương Đình	Xuân Thu	0,30**
		Vĩnh Yên	
		Thanh Trù	
	Xuân Thu	Vĩnh Yên	
		Thanh Trù	
	Vĩnh Yên	Thanh Trù	
Em học tiếng Anh với niềm đam mê và thích thú	Khương Đình	Xuân Thu	0,41***
		Vĩnh Yên	0,38**
		Thanh Trù	0,28*
	Xuân Thu	Vĩnh Yên	
		Thanh Trù	
	Vĩnh Yên	Thanh Trù	

Kết quả khảo sát ở bảng 4 cho thấy, học sinh Trường trung học cơ sở Khương Đình (nội thành Hà Nội) có mức độ cảm xúc khao khát, khám phá tìm hiểu tiếng Anh thể hiện mạnh hơn so với các Trường Xuân Thu (ngoại thành Hà Nội) và 2 Trường Vĩnh Yên, Thanh Trù của tỉnh Vĩnh Phúc. Ba trường còn lại hầu như không có sự khác biệt trong ý kiến đánh giá.

Có thể thấy rằng, học sinh nội thành Hà Nội có mức độ yêu thích say mê môn tiếng Anh rất cao. Như đã trình bày ở phần trên, nhận thức là kim chỉ nam cho cảm xúc và hành động. Tuy nhiên, giữa chúng có khoảng cách nhất định và trong một số trường hợp cụ thể, nhận thức đúng đắn, cảm xúc tích cực nhưng chưa chắc đã cho hành động đúng. Để kiểm tra tính đúng đắn về nhận thức và cảm xúc của học sinh trong quá trình học tiếng Anh, chúng tôi có đưa ra một số câu hỏi. Với câu hỏi: Em có thích giao tiếp bằng tiếng Anh với thầy/cô và bạn bè trong và ngoài giờ lên lớp không? Kết quả thu được như sau:

- Không thích: 5,4%;
- Thích một chút: 15,2%;
- Bình thường: 30,7%;
- Thích: 28,7%;
- Rất thích: 20,1%.

Như vậy, học sinh trung học cơ sở đã khá mạnh dạn khi thích giao tiếp bằng tiếng Anh với thầy cô giáo và các bạn trong và ngoài giờ lên lớp. Có 48,8% học sinh thích và rất thích hình thức giao tiếp này. Đây là con số đáng khích lệ khi mà xu hướng hiện nay người Việt có tâm lý hay khép mình, ngại giao tiếp hay phát biểu trước đám đông, thì việc học sinh thích giao tiếp đã phần nào chứng tỏ các em đã vượt qua được tâm lý e ngại. Sự tự tin sẽ là chìa

khóa dễ mở ra thành công trong việc học tiếng Anh của các em.

Hơn thế nữa, một bộ phận không nhỏ học sinh đã thích và rất thích tìm kiếm các phương pháp học tiếng Anh hiệu quả (72,5%). Ý thức tìm kiếm phương pháp học tập đã thể hiện rõ niềm đam mê khát khao khám phá tìm hiểu tiếng Anh của các em. Chỉ có 2,6% không thích và 6,7% hơi thích một chút đối với việc tìm kiếm các phương pháp học tập hiệu quả khi học tiếng Anh. Có lẽ vì thế mà vẫn còn 5,2% học sinh cảm thấy mừng rỡ nếu bớt thời gian học tiếng Anh trong thời khóa biểu, 17,2% học sinh thấy đỡ vất vả hơn nếu không phải học tiếng Anh. Tuy nhiên, rất đáng mừng khi có tới 12,7% học sinh phản đối kịch liệt và 39,4% học sinh cảm thấy rất tiếc nếu bớt thời gian học tiếng Anh.

Mặc dù việc say mê khám phá tìm hiểu tiếng Anh của học sinh trung học cơ sở đạt mức khá cao, nhưng với câu hỏi giả định: Nếu kết quả kiểm tra và thi cuối kỳ môn tiếng Anh đạt 5 điểm thì em cảm thấy thế nào? Với câu hỏi này chúng tôi muốn học sinh bộc lộ cảm xúc của mình khi phải đón nhận điểm 5 là mức điểm trung bình trong thang điểm 10 và có lẽ không phải là số điểm mà học sinh có hứng thú học tập cao mong đợi. Kết quả cho thấy:

- Rất vui: 33,7%;
- Vui: 21,3%;
- Bình thường: 29,2%;
- Buồn: 8,7%;
- Rất buồn: 6,5%;
- Không quan tâm: 0,6%.

Kết quả khảo sát trên cho thấy, có tới 55% học sinh vui và rất vui khi chỉ đạt điểm trung bình. Chỉ có 15% tỏ ra buồn và rất buồn nếu chỉ đạt được mức điểm như vậy. Từ thực trạng này nhìn ra kết quả kỳ thi đại học hàng năm phần nào có thể lý giải được khi không hiếm những bài thi đạt điểm 0 và vô số bài thi đạt dưới điểm trung bình. Có cảm tưởng rằng đối với học sinh, điểm số không còn là quan trọng. Vậy điều gì là thực sự quan trọng trong quá trình học tập nói chung và học tiếng Anh của học sinh nói riêng? Đây là vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu.

Trong số 15% học sinh tỏ ra buồn và rất buồn nếu thi cuối kỳ chỉ đạt 5 điểm thì chỉ có 4,1% học sinh thành phố, còn lại là học sinh nông thôn. Có tới 29,7% học sinh thành phố vui và rất vui nếu chỉ đạt mức điểm như vậy, trong khi đó chỉ có 25,4% học sinh nông thôn có những biểu hiện tương tự ($p < 0,001$). Điều đó cho thấy, học sinh nông thôn có cảm xúc buồn bã nhiều hơn học sinh thành phố nếu chỉ đạt được mức điểm trung bình ở cuối kỳ thi.

Tóm lại, học sinh trung học cơ sở đã có những biểu hiện khao khát khám phá tìm hiểu tiếng Anh tương đối cao. Tuy nhiên, xét theo một số tiêu chí cho thấy, học sinh nữ có niềm say mê học tiếng Anh hơn học sinh nam, học sinh thành phố thích thú khám phá tiếng Anh hơn học sinh nông thôn. Trong 4 trường khảo sát thì học sinh Trường trung học cơ sở Khương Đình (Hà Nội) có niềm khao khát khám phá tìm hiểu tiếng Anh cao nhất. Đa số học sinh đã cố gắng tìm kiếm cách thức, phương pháp học tiếng Anh sao cho có hiệu quả, nhưng cũng còn có gần 1/4 số học sinh chưa có ý thức tìm kiếm. Vì vậy, các thầy cô giáo dạy tiếng Anh ở trung học cơ sở cần giúp học sinh tìm kiếm cách thức và phương pháp học tập hiệu quả môn học này.

Tài liệu tham khảo

1. Cruchetxki V.A., *Những cơ sở của tâm lý học sư phạm*, NXB Giáo dục, Hà Nội, 1979.
2. Rudich, *Tâm lý học*, NXB TDĐT, Hà Nội, 1980.
3. Lê Thị Bùng, *Hỏi đáp những vấn đề tâm lý*, NXB Giáo Dục, 2008.
4. Vũ Dũng, *Từ điển tâm lý học*, NXB Từ điển bách khoa, 2009.
5. Dewey J., *Experience and education*, New York: Collier Books, 1963.
6. Entwistle N.J., & Ramsden P., *Understanding student learning*, London: Croom Helm, 1983.